

Full diocesà

20 de novembre del 2016

p4 – Agenda de properes activitats a la diòcesi

p8 – "Fi de l'Any de la Misericòrdia", glossa

Enterrar els morts

Avui, 20 de novembre, solemnitat de Crist Rei, el Papa clou l'Any Jubilar de la Misericòrdia a nivell universal i nosaltres també acabem el repàs de les obres de misericòrdia que hem estat realitzat durant tot aquest any. És un deure donar una digna sepultura al cos humà i significant el que l'Església creu sobre la Resurrecció.

Precisament aquesta obra de misericòrdia ha estat molt d'actualitat darrerament a causa del document *Ad resurgendum cum Christo* que ha publicat recentment la Congregació per a la Doctrina de la Fe i que publiquem a continuació:

Per a ressuscitar amb Crist, cal morir amb Crist, cal «emigrar del cos i anar a viure amb el Senyor» (2Co 5,8). Amb la instrucció *Piam et constantem* del 5 de juliol de 1963, l'aleshores Sant Ofici va establir que «l'Església aconsella vivament el piadós costum de sepulturar el cadàver dels difunts», però va agregar que la cremació no és «contrària a cap veritat natural o sobrenatural» i que no es neguessin els sagraments i els funerals als qui havien sol·licitat ser cremats, sempre que aquesta opció no obeeixi a la «negació dels dogmes cristians o per odi contra la religió catòlica i l'Església». Aquest canvi de la disciplina eclesiàstica ha estat incorporat al Codi de Dret Canònic (1983) i al Codi de Cànon de les Esglésies Orientals (1990). (Continua a la p. 6.)

«T'ho dic amb tota veritat: Avui seràs amb mi al paradís»

Jesucrist, Rei de tot el món / Cicle C

Lectura del segon llibre de Samuel

En aquells dies, les tribus d'Israel anaren a trobar David a Hebron i li digueren: «Som família teva, som os del teu os i carn de la teva carn. Ja abans, mentre Saül era el nostre rei, tu conduïes les tropes d'Israel quan anaven a la guerra i quan en tornaven, i el Senyor et digué: «Tu pasturaràs Israel, el meu poble, seràs el seu sobirà.» Així, quan els ancians d'Israel anaren a trobar el rei a Hebron, el rei David va fer amb ells un pacte davant el Senyor i l'ungiren rei d'Israel.

(5,1-3)

Salm responsorial

Quina alegria quan em van dir: «Anem a la casa del Senyor.»
(Salm 121)

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

Germans, doneu gràcies al Pare, que us ha fet dignes de tenir part en l'heretat del poble sant, en el regne de la llum. Ell ens alliberà del poder de les tenebres i ens traspassà al regne del seu Fill estimat, en qui tenim el nostre rescat, el perdó dels nostres pecats. Ell és imatge del Déu invisible, engendrat abans de tota la creació, ja que Déu ha creat totes les coses per ell, tant les del cel com les de la terra, tant les visibles com les invisibles, trons, sobirans, governs i potestats. Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell. Ell existeix abans que tot, i tot es manté unit gràcies a ell. Ell és també el cap del cos, que és l'Església. Ell n'és l'origen, és la primícia dels qui retornen d'entre els morts, perquè ell ha de ser en tot el primer. Déu volgué que residís en ell la plenitud de tot el que existeix; per ell Déu volgué reconciliar-se tot l'univers, posant la pau en tot el que hi ha tant a la terra com al cel, per la sang de la creu de Jesucrist.

(1,12-20)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, les autoritats es reien de Jesús clavat en creu i deien: «Ell, que en salvava d'altres, que se salvi ell mateix, si és el Messies de Déu, l'Elegit.» Els soldats també se'n burlaven: tot oferint-li vinagre, li deien: «Si ets el rei dels jueus, salva't tu mateix.» Sobre d'ell hi havia un rètol que deia: «El rei dels jueus.» Un dels criminals penjats a la creu també li deia insultant-lo: «No ets el Messies? Salva't

a tu mateix i a nosaltres.» Però l'altre, renyant-lo, li respongué: «Tu, que estàs sofrint la mateixa pena, tampoc no tens temor de Déu? I nosaltres ens ho mereixíem, perquè estem sofrint el càstig que ens correspon pel que hem fet, però aquest no ha fet res de mal.» I deia: «Jesús, recordeu-vos de mi, quan arribeu al vostre Regne.» Jesús li respongué: «T'ho dic amb tota veritat: Avui seràs amb mi al paradís.»
(21,5-19)

«Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell. Ell existeix abans que tot, i tot es manté unit gràcies a ell. Ell és també el cap del cos, que és l'Església. Ell n'és l'origen, és la primícia dels qui retornen d'entre els morts»

Corol·lari

Josep Molist i Rifà, prev.

Fou el papa Pius XI qui, acabat l'Any Sant de 1925, va instituir la festa de nostre Senyor Jesucrist Rei. El moment històric era inquietant. Emergien els messianismes polítics, moviments fonamentats en promeses de paradisos de felicitat col·lectiva on Déu no tenia cabuda. Fou el període que els historiadors han anomenat d'entreguerres. El papa reservà el dia de la festa per al darrer diumenge del mes d'octubre, just abans de Tots Sants. La reforma del calendari romà portada a terme l'any 1970 va traslladar la celebració per fer-ne el corol·lari del cicle litúrgic anual. S'hi va afegir el determinatiu «de l'univers». El nom ens indica la dimensió còsmica del misteri salvífic de Crist. Perquè la reialesa és la forma secular d'anomenar la condició messiànica de Jesús.

L'evangelista Lluc descriu minuciosament aquell moment tràgic, quan els burletes es mofaren de la humiliació del just sofrent. El bon lladre ha estat vist com l'arquetip del cristià senzill de cor que, sentint-se pecador, retroba el paradís perdut en la comunió amb Crist. I també mostra el cinisme de Pilat quan, volent-se venjar dels membres del Sanedrí, fa posar el títol de rei dels jueus sobre el patíbul amb la intenció de ridiculitzar-los a tots. Un títol trilingüe que expressa la universalitat d'aquell esdeveniment, viscut fa vint segles en un país petit, convertit avui en un estat estratègic que s'estén des de les muntanyes del Golan fins al desert del Nègueb.

La imatge

En l'horitzó de la humanitat hi ha sempre l'enyorança del paradís de justícia, de pau i d'amor. Jesús lluità per fer-nos retrobar el camí que hi mena. En el seu intent s'hi jugà la vida. Quan agonitzava, clavat a la creu, el lladre que moria al seu costat el reconeix com a Rei i li parla del seu Regne i Jesús li promet el paradís. Crist Rei no ha fracassat. El lladre serà el primer convidat a la festa dels salvats.

Foto: El bon lladre (1620-60). Michelangelo Cerquozzi

Agenda

Lit. hores: Setmana II

21 dilluns

—La Presentació de Santa Maria, verge
—Sant Gelasi, papa (s.V)
Apocalipsi 14,1-3.4b-5 / Salm 23 / Lluc 21,1-4

22 dimarts

—Santa Cecília, verge i màrtir (s.III)
Apocalipsi 14,14-19 / Salm 95 / Lluc 21,5-11

23 dimecres

—Sant Climent, papa (*101)
—Sant Columbà, abat.(s.VI-615)
—Santa Lucrècia, verge (*306)
Apocalipsi 15,1-4 / Salm 97 / Lluc 21,12-19

24 dijous

—Santa Flora, màrtir (*851)
—Sant Crisògon màrtir (s.III)
Apocalipsi 18,1-2.21-23;19,1-3-9a / Salm 99 / Lluc 21,20-28

25 divendres

—Santa Caterina, màrtir (s.IV)
Apocalipsi 20,1-4.11-21,2 / Salm 83,3.4.5-6a i 8a. / Lluc 21,29-33

26 dissabte

—Sant Silvestre, abat (*1267)
—Sant Pere Alexandrí, màrtir
Apocalipsi 22,1-7 / Salm 94 / Lluc 21,34-36

27 diumenge I d'Advent / Cicle A

—Beat Ramon Llull, màrtir (1232-1316)
—Sant Ruf, prevere
Isaïes 2,1-5 / Salm 121 / Romans 13,11-14a / Mateu 24,37-44

Informació de properes activitats a la diòcesi

Redacció

Cadena de Pregària per les Vocacions

El dijous dia 24 de novembre és l'últim dia assignat a la nostra diòcesi per a pregar per les vocacions, dins la Cadena de Pregària. Recordeu que cada bisbat es compromet a pregar durant tres dies sencers, és a dir, les vint-i-quatre hores del dia. Qualsevol fidel que pugui comprometre's a pregar durant trenta minuts (o més) durant aquest dia pot apuntar-s'hi al correu electrònic vocacions@hotmail.com o marcmaja@yahoo.es (Mn. Marc).

IV Jornada de Museus i Patrimoni de l'Església a Catalunya

El divendres dia 25 de novembre tindrà lloc aquesta Jornada al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, que

enguany es proposa de fer un merescut homentage als capellans erudits: eclesiàstics al capdavant de l'acció patrimonial, museística i de recerca històrico-artística a Catalunya en el segle XX. La inscripció és gratuïta, però cal formalitzar-la a www.museu-solsona.cat.

Els sarcòfags gòtics de Santa Maria de Cervera

El dissabte dia 26 de novembre, Catalonia Sacra organitza una conferència i visita guiada, amb de la Dra. Francesca Español, als sarcòfags gòtics de Santa Maria de Cervera, un dels temples gòtics més rellevants de Catalunya. L'activitat és gratuïta, però es recomana inscripció a reserves@cataloniasacra.cat - 693 720 202.

Presentació del «Manual de bioètica dels joves»

Manual de Bioètica dels Joves

La presentació del *Manual de bioètica dels joves* es durà a terme el 3 de desembre vinent al Seminari de Solsona.

Aquesta jornada començarà a les deu del matí i es clourà a la una del migdia aproximadament. Constarà de la presentació del manual i un torn de preguntes a càrrec del doctor Ferran García-Faria, metge de l'Associació de Metges Cristians de Catalunya.

La xerrada va dirigida a tota persona interessada en el tema, però està especialment pensada per a matrimonis, així com per a parelles que s'estan preparant per a rebre aquest sagrament i joves que es preparen per a viure de manera coherent la seva vida cristiana. Per a inscripcions, us podeu adreçar a: joventut@bisbatsolsona.cat o bé a pastoral-familiar@bisbatsolsona.cat o bé als telèfons 669 689 746 (Yolanda) i 659 925 382 (Marc). Per a una millor organització cal fer la inscripció.

IV Jornada Museus i Patrimoni de l'Església a Catalunya.
Capellans erudits. Eclesiàstics al capdavant de l'acció patrimonial, museística i de recerca històrico-artística a Catalunya al segle XX

Solsona, 25 de novembre de 2016
Museu Diocesà i Comarcal de Solsona

Tots els bisbats catalans, en major o menor mesura, han comptat durant el darrer segle amb capellans erudits que han treballat a favor del patrimoni des dels museus, els arxius i la recerca històrico-artística i arqueològica.

Festa dels Beats Màrtirs a Tàrrega

Josep Castellà

El migdia del diumenge 6 de novembre se celebrà la festa anual dels Beats Màrtirs de la persecució religiosa de la guerra civil (1936-39). La celebració tingué lloc en el marc del santuari dels Beats Màrtirs Carmelites i Mare de Déu del Carme de Tàrrega.

Aquesta festa va recordar especialment els dotze beats màrtirs de la Comunitat Carmelita de Tàrrega, que foren immolats la matinada del 29 de juliol de 1936 al Clot dels Aubins, prop de Cervera. En aquesta commemoració tingué lloc una

solemne eucaristia, presidida pel provincial dels Carmelites de Catalunya i prior de Tàrrega, P. Manel Bonilla, que ressaltà entre altres coses «l'exemple dels nostres beats que moriren sense renunciar al seu Crist i dels quals hem d'aprendre el testimoniatge que ens deixaren de la seva fe en Jesucrist».

En acabar la missa s'entonaren els goigs dels Beats Màrtirs Carmelites, lletra de Mn. Climent Forner i música del P. Pau Casadevall, O.C., mentre els nombrosos devots veneraven la relíquia del beats carmelites targarins.

Cinefòrum al Casal Parroquial de Cervera

El dia 5 de novembre, a les nou del vespre, a Cervera van passar la pel·lícula *Risen* (Ressuscitat). Es tracta d'una iniciativa que duen a terme a la parròquia de Cervera de forma mensual.

Al final de la pel·lícula començaren el torn de ressons. El nostre repte com a espectadors i receptors era descobrir en les seqüències de la pel·lícula els termes proposats pel moderador que ens guià sobre els missatges a cercar: la recerca de la veritat, el sacrifici personal pel bé dels altres, la generositat, la fe, l'alegria, els valors i els contravalors.

Es tracta d'una iniciativa oberta a tots els membres de la nostra comunitat cristiana interessats a passar una bona vetllada de germanor entorn d'una reflexió suggerent i engrescadora sobre les virtuts cristianes inscrites en les bones pel·lícules.

La doctrina de l'Església sobre la inhumació i la incineració

Instrucció *Ad resurgendum cum Christo*, Congregació per a la Doctrina de la Fe (I)

Ve de la pàgina 1. [...] La resurrecció de Jesús és la veritat culminant de la fe cristiana, predicada com una part essencial del Misteri pasqual des dels orígens del cristianisme [...]

Per la seva mort i resurrecció, Crist ens allibera del pecat i ens dóna accés a una nova vida: «perquè, així com Crist [...] va ressuscitar d'entre els morts, també nosaltres emprenguem una vida nova» (Rm 6,4). A més, el Crist ressuscitat és principi i font de la nostra resurrecció futura: «Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com a primícia de tots els qui han mort [...]; així com per la seva unió amb Adam tots moren, així també per la seva unió amb Crist tots tornaran a la vida» (1Co 15,20-22).

Si és veritat que Crist ens ressuscitarà el darrer dia, també ho és, en certa manera, que nosaltres ja hem ressuscitat amb Crist. En el baptisme, de fet, hem estat submergits en la mort i resurrecció de Crist i assimilats sacramentalment a ell: «Pel baptisme heu estat sepultats amb Crist, i amb ell també heu ressuscitat, gràcies a la fe en l'acció poderosa de Déu que el va ressuscitar d'entre els morts» (Col 2,12). Units a Crist pel baptisme, els creients participen ja realment en la vida celestial de Crist ressuscitat (cf. Ef 2,6).

Gràcies a Crist, la mort cristiana té un sentit positiu. La visió cristiana de la mort s'expressa de manera privilegiada en la litúrgia de l'Església: «La mort no destrueix la vida dels qui creuen en vós, tan sols la transforma, i quan se'ls desfà la casa de l'estada terrenal en troben una altra d'eterna al cel.» Per la mort, l'ànima se separa del cos, però en la resurrecció Déu retornarà la vida incorruptible al nostre cos transformat, reunint-lo amb la nostra ànima. També en els nostres dies, l'Església és cridada a anunciar la fe en la resurrecció: «La resurrecció dels morts és esperança dels cristians; som cristians pel fet de creure-hi.»

La inhumació

Seguint una antiquíssima tradició cristiana, l'Església recomana insistentment que els cossos dels difunts siguin sepultats en els cementiris o altres llocs sagrats. En la memòria de la mort, sepultura i resurrecció del Senyor, misteri a la llum del qual es manifesta el sentit cristià de la mort,

la inhumació és en primer lloc la forma més adequada per a expressar la fe i l'esperança en la resurrecció corporal. L'Església, com a mare, acompanya el cristià durant la seva peregrinació terrenal, ofereix al Pare, en Crist, el fill de la seva gràcia, i lliurarà les seves restes mortals a la terra amb l'esperança que ressuscitarà en la glòria.

Enterrant els cossos dels fidels difunts, l'Església confirma la seva fe en la resurrecció de la carn, i posa en relleu l'alta dignitat del cos humà com a part integrant de la persona amb la qual el cos comparteix la història. No pot permetre, per tant, actituds i rituals que impliquin conceptes erronis de la mort, considerada com a anul·lació definitiva de la persona, o com a moment de fusió amb la Mare naturalesa o amb l'univers, o com una etapa en el procés de reencarnació, o com l'alliberament definitiu de la «presó» del cos.

A més, la sepultura als cementiris o altres llocs sagrats respon adequadament a la compassió i al respecte degut als cossos dels fidels difunts, que mitjançant el baptisme s'han convertit en temple de l'Esperit Sant i dels quals, «com a eines i vasos, s'ha servit piadosament l'Esperit per a dur a terme moltes obres bones» [...]. Finalment, la sepultura dels cossos dels fidels difunts als cementiris o altres llocs sagrats afavoreix el record i la pregària pels difunts per part dels familiars i de tota la comunitat cristiana, i la veneració dels màrtirs i sants. Mitjançant la sepultura dels cossos als cementiris, a les esglésies o a les àrees dedicades a ells, la tradició cristiana ha custodiat la comunió entre els vius i els morts, i s'ha oposat a la tendència a amagar o privatitzar l'esdeveniment de la mort i el significat que té per als cristians. (Continuarà.)

El beat Ramon Llull, set segles del seu traspàs

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

Ramon Llull és un dels més destacats i principals escriptors en llengua catalana, anomenat elogiosament el «Doctor Il·luminat» i també el «Doctor Arcangèlic». Del beat Ramon Llull (Palma de Mallorca, 1232 o 1233; 1315 o 1316) enguany celebrem el setè centenari del seu traspàs.

En l'autobiografia que Ramon Llull redactà l'any 1311 explica el seu procés de conversió a partir d'unes aparicions de Jesús crucificat tingudes l'any 1263 que li feren sentir el zel de propagar la fe cristiana entre els mahometans.

El seu afany missioner per a la conversió dels musulmans motivà que Ramon Llull adquirís un esclau sarraí per tal que li ensenyés l'àrab. Amb un bon coneixement de la llengua i cultura islàmica Llull anà de campanya missional en 1293 a Tunis i en 1307 a Bugia. En aquesta segona campanya les prèdiques que pronuncià li provocaren unes vexacions tan grans que constituïren un veritable martiri. L'any 1313 Ramon Llull féu encara una altra campanya missionera i s'adreçà a Tunis, on fou apedregat, de manera que hagué de retornar, malferit, a Palma de Mallorca. En aquesta població balear rebé sepultura en el convent dels framenors.

A Ramon Llull, des d'antic se li ha donat el culte de màrtir i ha comptat amb diverses dades de celebració litúrgica, essent la més comuna el dia 27 de novembre, tot i que el calendari seràfic o franciscà la situa en el dia 30 de juny.

L'afany de Ramon Llull per trobar la veritat (amb una intensa experiència eremítica tinguda a Randa els anys 1269-1274 per l'ermità pietós. «pii eremita», que diuen les fonts) i el seu interès pel coneixement científic i astronòmic (és l'autor del cèlebre tractat titulat *Arbre de sciència* de l'any 1295!) han tingut una pervivència que ha travessat els segles, i l'any 1875, segurament per aquest motiu, el creador del *Calendari de l'Ermità*, Antoni M. Morera i Colom, volgué atribuir-ne l'autoria a l'astrònom fra Ramon, l'ermità dels Pirineus, un nom, fra Ramon, de clar ressò lul·lià...

Per tal de commemorar l'any lul·lià, de les diverses iniciatives promogudes cal destacar la publicació de l'acurada edició facsímil d'un dels clàssics de la literatura mundial, el *Romanç*

d'Evast e Blaquerna (que Llull acabà de redactar a Montpeller l'any 1283) i que, novament, s'ha editat a cura de Joan Santanach sota el guiatge del servei de publicacions de la Universitat de Barcelona, que han volgut reproduir l'edició valenciana de 1521 (impulsada pel preveres lul·listes Joan Bonllavi i Gregori Genovart) escollint el bell exemplar que hi ha a la sala de reserva de la Biblioteca Universitària, procedent de la Biblioteca Mariana del convent de Sant Francesc de Barcelona; una obra que explica com, a través dels distints estaments pels quals passa Blaquerna, el protagonista, al llarg del romanç s'hi va relatant el projecte de reforma completa de l'Església somiada per Llull, sobretot quan Blaquerna serà escollit papa per tal de regir la seu de Pere.

El mes vinent us vull parlar, si Déu vol, de l'espiritualitat del *Pessebre* franciscà.

Fi de l'Any de la Misericòrdia

Xavier Novell, bisbe de Solsona

S'acaba l'Any Jubilar de la Misericòrdia. Cadascú sap si l'ha aprofitat per a reconciliar-se amb Déu i renovar la seva vida. Cadascú sap si li ha estat ocasió per a practicar més les obres de misericòrdia corporals i espirituals. Fem-ne acció de gràcies i prenguem el compromís d'incorporar establiment en la nostra vida cristiana aquestes pràctiques espirituals.

A nivell parroquial, tots sabeu el que ha succeït de nou en la vostra comunitat. Permeteu-me de compartir amb vosaltres la fecunda pastoral de la caritat que a nivell diocesà hem viscut. Deixeu-me que en faci memòria agraïda i us inviti a continuar en aquesta direcció.

Càritas, a més de la intensificació de tots els seus programes, ha multiplicat extraordinàriament la seva ajuda a les beques per als menjadors escolars, quan la Generalitat ha reduït sensiblement els recursos destinats a aquesta finalitat; ha ofert habitatges de lloguer social per a les persones desnonades, i ha desenvolupat dos grans programes d'ajuda a les necessitats bàsiques d'habitatge i subministraments —Fons de Solidaritat i Pla d'Ajuda Social—.

Lesglésiaquesurt ha arrelat especialment aquest any. Un bell grup de voluntaris escolten i acompanyen aquelles persones que sofreixen i les ajuden a trobar els recursos necessaris i la força de Déu que pot canviar-los.

Emmaús Rural, Fills de Don Bosco i les Vetlladores són les tres cases d'acolliment —sense sostre, ninis i dones— que s'han obert més o menys recentment. Són un salt de qualitat molt important de l'acció caritativa i evangelitzadora de la diòcesi ja que permet d'oferir un espai de reconstrucció personal i integral als ja, o quasi, definitivament exclosos.

La darrera iniciativa d'aquest Any Sant ha estat la participació en el Festival de l'Alegria i la Misericòrdia a Roma amb el papa Francesc. Si les iniciatives anteriors miraven vers les obres de misericòrdia corporals, aquest pelegrinatge amb els més pobres ha estat una bonica resposta a la invitació papal de no discriminar-los espiritualment (EG, 200).

L'Any Sant de la Misericòrdia ni va iniciar ni acaba l'impuls de la dimensió social de l'evangelització que està vivint la nostra diòcesi. Ja sabeu que acolliré i beneiré joiós totes les iniciatives que l'Esperit susciti en tots els fidels, parròquies i Càritas de la diòcesi.

Crec que aquest any, entre nosaltres, ha estat allò que demanava el Papa al final de la butlla *Misericordiae vultus*: «Que en aquest Any Jubilar l'Església es converteixi en ressò de la Paraula de Déu que repeteix forta i decidida una paraula i un gest de perdó, de suport, d'ajuda, d'amor» (MV, 25).

